

**A Kúria
Jogegységi Panasz Tanácsának**

határozata

- Az ügy száma:** Jpe.II.60.018/2023/13.
- A felperes:** a felperes neve
(a felperes címe.)
- A felperes képviselője:** Provaris Varga & Partners Ügyvédi Társulás –
Dr. Varga István Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: Dr. Varga
István, a felperes képviselőjének címe)
- Az alperesek:** az I. rendű alperes neve
(az I. rendű alperes címe)
a II. rendű alperes neve
(a II. rendű alperes címe)
a III. rendű alperes neve
(a III. rendű alperes címe)
a IV. rendű alperes neve
(a IV. rendű alperes címe)
az V. rendű alperes neve
(a IV. rendű alperes címe)
a VI. rendű alperes neve
(a VI. rendű alperes címe)
a VII. rendű alperes neve
(a VII. rendű alperes címe)
a VIII. rendű alperes neve
(a VIII. rendű alperes címe)
a IX. rendű alperes neve
(a IX. rendű alperes címe)
a X. rendű alperes neve
(a X. rendű alperes címe)
a XI. rendű alperes neve

(a XI. rendű alperes címe)
a XII. rendű alperes neve
(a XII. rendű alperes címe)
a XIII. rendű alperes neve
(a XIII. rendű alperes címe)
a XIV. rendű alperes neve
(a XIV. rendű alperes címe)
a XV. rendű alperes neve
(a XV. rendű alperes címe)

Az alperesek képviselői: Jádi Németh Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. Jádi Németh Andrea, I-III. rendű alperesek képviselőjének címe) I-III. rendű

Nagy és Trócsányi Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. Kovács Orsolya, a IV-VII. rendű alperesek képviselőjének címe) IV-VII. rendű

Hetényi Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. Hetényi Kinga, a VIII. rendű alperes képviselőjének címe) VIII. rendű

Gárdos, Füredi, Mosonyi, Tomori Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. Gárdos Péter, a IX-XII. rendű alperesek képviselőjének címe.) IX-XII. rendű

SzecsKay Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. Boronkay Miklós, a XIII-XV. rendű alperesek képviselőjének címe) XIII-XV. rendű

A per tárgya: versenyjogi jogsértéssel okozott kár megtérítése

A jogegységi panaszt benyújtó fél: a felperes

A jogegységi panasszal támadott határozat száma:

Pfv.20.263/2021/2. számú végzés

Rendelkező rész

A Kúria megállapítja, hogy a jogegységi panasszal támadott Pfv.20.263/2021/2. számú, felülvizsgálatot megtagadó végzés a „társadalmi jelentőség” mint a felülvizsgálat engedélyezésének eljárásjogi előfeltétele megítélésében eltér a Gfv.30.167/2020/5. számú felülvizsgálati ügyben meghozott – és a Bírósági Határozatok Gyűjteményében K-GJ-2021-14 számon közzétett – határozattól.

Az eltérés nem volt indokolt.

Az indokolatlan eltérésre figyelemmel a jogegységi panasszal támadott végzést hatályon kívül helyezi, és a Kúriát a felülvizsgálati eljárás lefolytatására utasítja.

Megállapítja, hogy a Jogegységi Panasz Tanács eljárásában a felperesnek 65.151 (hatvanötezerszázötvenegy) forint költsége merült fel.

A jogegységi panasz elbírálásával összefüggésben felmerült illetéket az állam viseli.

A Kúria az Európai Unió Bírósága előtti előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére irányuló kérelmet elutasítja.

A határozat ellen jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

A jogegységi panasz alapjául szolgáló tényállás

[1] A jogegységi panaszt előterjesztő felperes 2006. december 12-én megrendelt a a cég neve-től egy Típus1 típusú, a XI. rendű alperes által gyártott tehergépjárművet. A 10.260.000 forint + áfa vételárú, 7490 kg együttes tömegű és 4290 kg saját tömegű tehergépjármű megvásárlására lízingkonstrukcióban került sor. A lízingszerződés lezárására és a lízing végtörlesztésére 2011-ben került sor, amikor a felperes egy nagyobb, 12 tonnás Típus1 típusú tehergépjárművet vásárolt a a cég neve-től ugyancsak lízingkonstrukcióban, a korábbi gépjármű értékének beszámítása mellett.

[2] A felperes a tehergépjárműveket egyéni vállalkozói fuvarozási tevékenységéhez használta.

[3] Az Európai Bizottság 2011-ben versenyfelügyeleti eljárást kezdeményezett az európai piacon forgalmazó, legnagyobb közép és nehéz kategóriájú tehergépkocsit gyártók versenykorlátozó megállapodásának gyanúja miatt. 2014. november 20-án az Európai Bizottság közzétett egy angol nyelvű sajtóközleményt, amelyben megjelölte az érintett ügy számát (39824), amelyre mint linkre kattintva közvetlenül el lehetett jutni a konkrét ügyben kibocsátott közlemények listájához, amely táblázatos formában tartalmazta az érintett társaságokat név szerint is.

[4] A versenyjogi jogsértést (kartellezési tevékenységet) az Európai Bizottság a versenyfelügyeleti eljárásban hozott határozatával megállapította. A jogsértést megállapító bizottsági határozatról 2016. július 19-én jelent meg angol nyelvű sajtóközlemény az Európai Bizottság internetes honlapján. A sajtóközlemény a kartellben részt vevő cégcsoportokat név szerint felsorolta és tartalmazta a kiszabott bírságokat is. A sajtóközleményből kiderült, hogy a Típus2 csoport, amely feltárta a kartell létezését, nem kapott bírságot, továbbá az is, hogy a versenyfelügyeleti eljárásban részt vevő minden érintett vállalat beismerte a versenykorlátozó megállapodásban való részvételét. A közlemény utalt arra is, hogy a jogsértést megállapító határozat a közepes (6-16 tonna közötti súlyú) és nehéz (16 tonna feletti) tehergépjárművek piacára vonatkozott, a jogsértés az egész Európai Gazdasági Térségre kiterjedt és 14 évig, 1997-től 2011-ig tartott. A sajtóközlemény tájékoztatást adott arra nézve, hogy minden személy vagy cég, akit a versenyellenes magatartás érintett, a tagállami bíróságok előtt indítható ügyben kérhet kártérítést.

[5] Az Európai Bizottság határozatának összefoglalója az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2017. április 6-án magyar nyelven is olvasható volt, amely utalt arra, hogy az angol nyelvű szöveg hiteles. Az Európai Bizottság AT.39824 – Tehergépjárművek ügyben 2016. július 19-én kelt határozatának teljes szövege csak angol nyelven jelent meg, az Európai Bizottság internetes oldalán 2017. április 6-án.

[6] A nemzetközi kapcsolatokkal is rendelkező, nonprofit szervezetként működő, tagjainak – így a felperesnek – az érdekvédelmét is ellátó Magánvállalkozók Nemzeti Fuvarozó Ipartestülete (a továbbiakban: NiT) figyelemmel kísérte a kartelljogsértéssel kapcsolatos uniós intézkedéseket és arról tájékoztatta tagjait. A NiT gyűlésén a tagok pertársaság alapítását is tervezték.

[7] A NiT Úton címmel újságot ad ki, amely a 2016. októberi számában hírt adott a NiT által 2016 őszén tagjai számára szervezett regionális találkozóról. Ennek záró eseményére 2016. november 3-án került sor Budapesten. Erről a NiT közzé is tett az interneten egy prezentációt, amelynek záró oldalain a közép és nehéz kategóriájú tehergépjárművek tekintetében felmerülő kárigények érvényesítésének lehetőségével foglalkozott. A tájékoztató szerint ez a lehetőség arra vonatkozik, aki 1997 és 2011 között a Típus2, Típus3, Típus4, Típus5, az Típus1 és Típus6 (illetve Típus7) által gyártott közép és nehéz kategóriájú tehergépjárművet szerzett be, vásárolt vagy lízingelt. Kiemelte a tájékoztatás, hogy a gyártók jelentős összegű céltartalékot képeztek a kártérítési igények fedezetére. A dokumentáció következő oldalán a NiT és az az ügyvédi iroda neve stratégiájának fő vonalai szerepeltek, amely szerint a NiT tagjai igényeiket 2016. november 15-ig jelezhetik, a konkrét stratégiai lépések előkészítése és a tárgyalások alkukereteinek rögzítésére pedig 2016. december 31-ig kerül sor, ezután pedig a gyártókkal való tárgyalás vagy kártérítési per kezdeményezése következik.

[8] Az Úton című kiadvány 2017. január-februári számában is hírt adott arról, hogy január 20-án Budapesten fórumot szerveztek a tagok számára a kártérítési igényről való tájékoztatás érdekében.

[9] A felperes végül 2018. április 6-án 20:01 órakor, elektronikus úton nyújtotta be keresetlevelét,

amit a bírósági kezelőiroda 2018. április 9-én lajstromozott. A felperes keresetében az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 101. cikkére, az Európai Gazdasági térségről szóló megállapodás (a továbbiakban: EGT Megállapodás) 53. cikkére, a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 88/A. § (1) bekezdésére, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 339. § (1) bekezdésére és 344. § (1) bekezdésére alapítottnan egyetemlegesen kérte kötelezni az alpereseket 1.026.000 forint kártérítés és késedelmi kamata megfizetésére. Előadta, hogy az alperesek Európai Bizottság által megállapított versenyjogi jogsértése miatt szenvedett kárt, mert a jogsértéssel érintett időszak alatt szerezte be a forgalmi rendszám forgalmi rendszámú, 7490 kilogramm össztömegű, Típus1 gyártmányú tehergépjárművet. Kára összegét a Tpv. 88/C. §-ába foglalt törvényi vélelem alapján a tehergépkocsi beszerzési árának tíz százalékában határozta meg. A felperes álláspontja szerint követelése nem évült el a régi Ptk. 326. § (2) bekezdésére tekintettel.

[10] Az alperesek alaki védekezésükben a magyar bíróság joghatóságának hiányára hivatkozással elsődlegesen a per megszüntetését kérték. Érdemi ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték a követelés elévülésére hivatkozva, de állították a kártérítési felelősséget megalapozó tényállási elemek hiányát, és azt is, hogy a felperes nem bizonyította sem a kár bekövetkezését, sem az okozati összefüggést.

[11] Az elévülés körében azzal érveltek, hogy a felperes már az Európai Bizottság marasztaló határozatáról megjelent sajtóközleményt megelőzően is értesülhetett arról, hogy a kamiongyártók ellen eljárás indult 2014-ben. Az igényérvényesítési akadály, a menthető ok legfeljebb a sajtóközlemény közzétételéig, 2016. július 19-ig állt fenn, így ettől az időponttól kezdődött az egy éves perindítási határidő, ami 2017. július 19-én járt le.

[12] Az elsőfokú bíróság ítéletével az alperesek eljárás megszüntetése iránti kérelmét és a keresetet egyaránt elutasította. Az elévülés nyugvásának kérdésében a régi Ptk. indoklására és a bírói gyakorlatra (BH 2013.189.) utalással azt állapította meg, hogy azt a bíróságnak egyedileg kell mérlegelnie, hogy a jogosult a követelését menthető okból nem tudta-e érvényesíteni. Menthető oknak az minősül, ha a károsult a károsodás bekövetkezéséről nem tud, illetőleg olyanok a körülmények, hogy nem is kell tudnia. Kifejtette, hogy a Hepatitis C vírusfertőzés miatt érvényesített kártérítési igény tárgyában hozott EBH 2004.1120. számú határozat más tényálláson alapul. A perbeli esetben nem egy magánszemély betegsége alapján érvényesít igényt, de nem is természetes személy fogyasztó érvényesít kárigényt, hanem egy professzionális szereplője a fuvarozási piacnak.

[13] Lényegesnek tartotta az elsőfokú bíróság, hogy a NiT tevékenysége folytán a felperes tudomást szerezhetett a kár bekövetkezéséről és a kárigény érvényesíthetőségéről akkor is, ha önmaga aktívan nem informálódott. Egyebekben pedig a felperestől mint a piac professzionális résztvevőjétől elvárható a kárigényével kapcsolatos gondos eljárás. Az Európai Bizottság határozatáról 2016. július 19-én közzétett közlemény konkrétan tartalmazza, hogy a kartell folytán kárt szenvedett személyek kárigényüket érvényesíthetik a nemzeti bíróságok előtt, a közleményből a bizottsági ügy számára kattintva az interneten elérhetővé vált a kartellel érintett gyártók megnevezése, és a teljes határozatról szóló közlemény az igényérvényesítésre nyitva álló egy éves határidőn belül megjelent.

[14] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a felperes az igényérvényesítéshez szükséges információkat a sajtóközlemény közzétételét követően megismerhette, tudomására juthatott, hogy a kartelljogsértés folytán kára keletkezett és hogy azt ki okozta. Követelése ezért 2017. július 19-én, a közlemény közzétételétől számított egy év elteltével, de legkésőbb 2016. november 3-tól (Oppenheim stratégia közzététele a NiT honlapján) számított egy év elteltével elévült. Nem találta alaposnak az elsőfokú bíróság azt a felperesi hivatkozást sem, hogy a közlemény, illetve a határozat szövegezése alapján a gépjárműve tömege alapján nem tudta azonosítani annak 6 tonna feletti kategóriába sorolását.

[15] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 383. § (2) bekezdésére és a Pp. 386. § (4) bekezdésére hivatkozással, annak helyes indokaira utalással helybenhagyta.

[16] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyhez felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet is csatolt, figyelemmel arra, hogy az ítéletek egybehangzók és az ügyre az értékhatártól függő kizárás is vonatkozik.

[17] A felperes a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmében arra figyelemmel kérte a felülvizsgálat engedélyezését, hogy a jogerős ítélet a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben eltér [Pp. 409. § (3) bekezdés], valamint az engedélyezést a felvetett jogkérdés társadalmi jelentősége is indokolja [Pp. 409. § (2) bekezdés b) pont]. A felperes a Pp. 409. § (3) bekezdésében írt engedélyezési okhoz kapcsolódóan a Legfelsőbb Bíróság BH 2005.104., valamint EBH 2004.1120. számon közzétett határozatát, a PK 51. számú állásfoglalást, valamint a hibás teljesítéssel kapcsolatos egyes jogalkalmazási kérdésekről szóló 1/2012. (VI.

21.) PK vélemény [a továbbiakban: 1/2012. (VI. 21.) PK vélemény] 11. pontját jelölte meg. A Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontjának második fordulata szerinti engedélyezési ok tekintetében a felperes a felülvizsgálati kérelemben felvetett jogkérdés társadalmi jelentősége körében előadta, hogy az Európai Bizottság határozata alapján megállapított versenyjogsértéssel okozott kár megtérítése iránt közel azonos időpontban több mint száz felperes indított kártérítési keresetet az ország tizenhét különböző törvényszékén. E követelések összértéke meghaladja a kétmilliárd forintot. Következésképpen annak a jogkérdésnek a megítélése, hogy az adott ügyben mikortól tekinthető az elévülés nyugvása megszűntnek, azaz mikortól számítandó az igényérvényesítésre rendelkezésre álló egyéves időszak, kiemelt társadalmi jelentőséggel bír, hiszen azt az eljáró törvényszékek a többi folyamatban lévő eljárásban is irányadónak fogják tekinteni.

A Kúria jogegységi panasszal támadott határozata

[18] A Kúria a Pfv.20.263/2021/2. számú végzésben (a továbbiakban: támadott végzés) a felülvizsgálatot megtagadta.

[19] A Pp. 409. § (3) bekezdésében írt engedélyezési okhoz kapcsolódóan a Kúria felülvizsgálati tanácsa a támadott végzésében rámutatott arra, hogy a „Kúria közzétett határozata” alatt a Pp. 346. § (5) bekezdésére, illetve a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 32. § (1) bekezdés b) pontjára figyelemmel a Bírósági Határozatok Gyűjteményében (a továbbiakban: BHGY) közzétett, 2012. január 1-je után meghozott határozatokat kell érteni. Nem alapozza meg a felülvizsgálat engedélyezését a Pp. 409. § (3) bekezdése alapján a Legfelsőbb Bíróság határozata, arra hivatkozással a jogerős ítélet felülvizsgálatának engedélyezése nem kérhető. (Kúria Pfv.20.044/2021/2.)

[20] A Kúria felülvizsgálati tanácsa utalt arra is, hogy a PK 51. számú állásfoglalás – a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvenytől (a továbbiakban: Ptk.) függetlenül a régi Ptk. alapján elbírálendő ügyekre nézve is – meghaladottá vált. Az 1/2012. (VI. 21.) PK vélemény felperes által megjelölt 11. pontja a régi Ptk. 308/A. § (1) bekezdéséhez, a hibás teljesítésen alapuló igényérvényesítéshez kapcsolódóan tartalmaz előírásokat, erre tekintettel a kereset jogalapjaként megjelölt, kárigény érvényesítését szabályzó régi Ptk. 339. § (1) bekezdése vonatkozásában nem alkalmazandó.

[21] A Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontjának második fordulatában írt engedélyezési okhoz kapcsolódóan a Kúria felülvizsgálati tanácsa a támadott végzésében rámutatott arra, hogy „társadalmi jelentősége” van az olyan jogkérdéseknek, illetve ügyeknek, amelyek a társadalom széles körét közvetlenül vagy közvetett módon érintik. Nagy társadalmi jelentősége lehet egy jogkérdésnek, ha a jogsértő gyakorlat fenntartása másokat is a jogsértő gyakorlat folytatására ösztönözhet. A felperes a társadalmi érintettséget illetően nagyszámú egyéb felperest jelölt meg, akinek ügyében az elévülés kérdése felmerülhet, azonban a Kúria a felülvizsgálat engedélyezése körében nem vizsgálhatja, hogy az igényérvényesítési határidőt minden egyes felperes elmulasztotta-e, következésképpen nem állapítható meg az sem, hogy e jogkérdés a társadalom megjelölt körét közvetlenül vagy közvetett módon érinti-e. A felperes által előadottak a Kúria felülvizsgálati tanácsa szerint ezért nem minősülnek olyan, a jogegységgel,

illetve a jogbiztonsággal kapcsolatos fontos oknak, amely a felülvizsgálat engedélyezését indokolja.

A jogegységi panasz

[22] A Kúria támadott végzésével szemben a felperes (a továbbiakban: panaszos) terjesztett elő jogegységi panaszt, amelyben részben a Bszi. 41/B. § (1) bekezdése, részben a (2) bekezdése alapján kérte a támadott végzésnek a Bszi. 41/D. § (2) bekezdése vagy 41/D. § (1) bekezdés c) pontja alapján történő hatályon kívül helyezését, és a Kúria felülvizsgálati eljárás lefolytatására utasítását. A panaszos a Bszi. 41/D. § (4) bekezdése alapján költségei megtérítését, az alperesek perköltségben – ügyvédi munkadíjban – való marasztalását, továbbá a Bszi. 41/C. § (8) bekezdése alapján tárgyalás tartását is kérte.

[23] A panaszos álláspontja szerint a panasszal támadott végzés jogkérdésben eltér a Kúria Pfv.20.044/2021/2., Gfv.30.388/2020/5., Gfv.30.438/2020/3., Gfv.30.327/2020/5., Pfv.20.616/2020/6., Gfv.30.167/2020/5., Gfv.30.437/2020/2., Gfv.30.098/2015/7. és Gfv.30.360/2014/7. számú határozatától, valamint az 1/2012. (VI. 21.) PK véleménytől.

[24] A panaszos a Bszi. 41/B. § (2) bekezdésével összefüggésben arra hivatkozott, hogy a támadott végzés a Pp. 409. § (2) bekezdés b) pont második fordulataát illetően eltér a Kúria közzétett határozataitól. Előadta, hogy a Kúria a „társadalmi jelentőség” megítélésének általános mércéjeként a hivatkozott különböző tényállású ügyekben rögzítette, hogy a „Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontjának második fordulata szerint a felülvizsgálat akkor engedélyezhető, ha a fél által állított jogszabálysértés vizsgálata a felvetett jogkérdés társadalmi jelentősége miatt indokolt. »Társadalmi jelentősége« van az olyan jogkérdéseknek, illetve ügyeknek, amelyek a társadalom széles körét közvetlenül vagy közvetett módon érintik. Nagy társadalmi jelentősége lehet egy jogkérdésnek akkor is, ha a jogsértő gyakorlat fenntartása másokat is a jogsértő gyakorlat folytatására ösztönözhet.” {Kúria Gfv.30.388/2020/5. [11], Kúria Gfv.30.438/2020/3. [13], Kúria Gfv.30.327/2020/5. [12]} Hangsúlyos elemként jelölte, hogy a „felvetett jogkérdés társadalmi jelentősége alatt ... azt kell érteni, hogy az adott ügy közvetlenül vagy közvetett módon a jogalanyok, a társadalom széles körét érinti.” {Kúria Pfv.20.044/2021/2. [11]}.

[25] A panaszos szerint a Kúria egyedi ügyekben konkrét példákat is adott a nagy társadalmi jelentőségű ügyekre. Ilyennek ítélte a Kúria Pfv.20.616/2020/6. számú határozatát, amelyben a Kúria az egyedi ügyön túlmutató, olyan jogértelmezési kérdésekre tekintettel engedélyezte a felülvizsgálatot, amellyel kapcsolatban korábban még nem foglalt állást. A Gfv.30.167/2020. számú ügyben a felülvizsgálatot – a jogkérdés különleges súlyára és társadalmi jelentőségére tekintettel – azért engedélyezte, mert úgy ítélte, a folyamatban lévő [...] perek nagy száma és az azokban a perbelivel azonos jogkérdés felmerülésének lehetősége megalapozza a felvetett jogkérdés megválaszolásának szükségességét {Kúria Gfv.30.167/2020/5. [10]}.

[26] Mindezekből következően a panaszos szerint a vizsgálati mérce a jogkérdésben benne rejlő, a helytelen alkalmazásból fakadóan társadalmi szinten is komoly méreteket öltő jogsértés lehetőségét jelenti, ugyanakkor a támadott végzés által elvártakkal szemben az idézett határozatok alapján nincs szükség (és a Pp. 422. § alapján egyébként lehetőség sem) arra, hogy a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem elbírálása során a bíróság konkrétan ellenőrizze nagyszámú személy érintettségét. Utalt arra is, hogy bizonyítás felvétele nélkül, önmagában a jogkérdés vizsgálata alapján is megítélhető, hogy az adott jogkérdés potenciálisan magában

rejt-e az adott társadalmi-gazdasági körülmények között a társadalmilag jelentős jogsértés kockázatát. Azzal pedig, hogy a Kúria a támadott végzésben konkrét vizsgálatot követelt meg, jogkérdésben indokolatlan módon eltért a hivatkozott határozatoktól. A panaszos köztudomásúnak vélte, hogy a kartellek miatti magánjogi igényérvényesítés mára elterjedt jelenséggé vált. Az ügy tárgyát képező kamionkartell által okozott kár szempontjából az évekig titokban zajló kartell utólagos leleplezése miatt elsőrendű eldöntendő kérdés az elévülés, illetve annak nyugvása.

[27] A panaszos kifogásolta azt is, hogy a Kúria figyelmen kívül hagyta és nem bírálta el a panasszal támadott végzésben a Pp. 410. § (2) bekezdés c) pont ca) és cc) alpontok alapján a 2021. május 26-án kelt és előadása szerint aznap be is nyújtott beadványában előterjesztett felülvizsgálat engedélyezése iránti kiegészítő kérelmét, holott a Pp. 2. § (2) bekezdése szerint a bíróság – törvény eltérő rendelkezése hiányában – a felek által előterjesztett kérelmekhez és jognyilatkozatokhoz kötve van. A felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemre ilyen eltérő törvényi rendelkezés nincs, sőt a Pp. 410. § (3) bekezdése csak a 415. §-t rendeli alkalmazni a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemre; ezzel szemben pedig éppen azt a szabályt [Pp. 413. § (3) bekezdése] nem rendeli alkalmazni, amely tiltja a felülvizsgálati kérelem megváltoztatását. Mindezek alapján szerinte a panasszal támadott végzés indokolatlanul eltért a Kúria Gfv.30.437/2020/2. számú határozatától azzal, hogy a panaszos több felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmét nem vizsgálta meg.

[28] A panaszos hivatkozott arra is, hogy a Pp. 409. § (2) bekezdés c) pontjának megítélése körében a peres eljárásban több alkalommal is jelezte: szükséges előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése a bíróság részéről, erre pedig nem került sor, ezzel pedig a Kúria a támadott végzésben eltért a Gfv.30.360/2014/7. számú határozattól. A jogegységi panasz eljárásban is kérte, hogy a Kúria a Bszi. 41/C. § (2) bekezdés j) pontjára figyelemmel alkalmazandó Pp. 126. § (1) bekezdés a) pontja alapján forduljon az Európai Unió Bíróságához előzetes döntéshozatali kérelemmel.

[29] A panaszos a Bszi. 41/B. § (1) bekezdése szerinti jogalap tekintetében arra hivatkozott, hogy a perben meghozott jogerős ítélet az elévülés nyugvásának megszűnése időpontjának meghatározása kérdésében eltér a Kúria 1/2012. (VI. 21.) PK véleményében foglaltaktól, amely eltérést, illetve az abból fakadó jogsérelmet a Kúria nem orvosolta, mivel nem folytatta le a felülvizsgálati eljárást, a felülvizsgálatot megtagadta. Nem értett egyet azzal, hogy az 1/2012. (VI. 21.) PK vélemény a jelen ügyben nem alkalmazható, mert bár valóban nem hibás teljesítés, hanem deliktuális kártérítés a per tárgya, azonban maga a PK vélemény rögzíti a 11. ponthoz fűzött indokolásban, hogy a szavatossági elévülési határidők számítására az elévülés általános szabályai az irányadók. Álláspontja szerint az összehasonlíthatóság (és így az esetleges eltérés) megítélésének a körében figyelembe kell venni azt is, hogy az absztrakció hasonlóan magas szintjén lévő más instrumentum nem áll rendelkezésre az elévüléssel kapcsolatban, így az 1/2012. (VI. 21.) PK vélemény szabályai generálisan érvényesülnek. Kiemelte: ha elvégezte volna a Kúria az összevetést, meg kellett volna állapítania a jogkérdésben való eltérést, ugyanis az irányadó bírói gyakorlat alapján akkor állapítható meg az elévülés nyugvásának megszűnése, ha a károsult ténylegesen mind objektíve, mind szubjektíve, tehát minden tekintetben a követelése érvényesíthetőségének a helyzetébe kerül. Az ugyanakkor – szemben a másodfokú bíróság álláspontjával – véleménye szerint nem olvasható ki a bírói gyakorlatból, sőt ellentétes azzal, hogy az elévülés nyugvásának megszűnéséhez az is elegendő, ha a körülmények alapján arra lehet következtetni, hogy a károsultnak kellő körültekintés mellett tudnia kellett volna a károkozásról és az őt ért kárról.

[30] A panaszos kifogásolta továbbá, hogy a Kúria „formalisztikusan” járt el, amikor a panasszal támadott végzésében nem vizsgálta a jogkérdésben való eltérés kérdését a PK 51. számú állásfoglalás és az EBH 2004.1120. számon (illetve BH 2005.104. számon is) megjelent határozatot illetően, holott azok alapul szolgálnak és mindmáig visszaköszönek közzétett határozatokban.

Az ellenérdekű felek nyilatkozatai

[31] A II-III. rendű alperesek nyilatkozata szerint a jogegységi panasz megalapozatlan, ezért kérték annak elutasítását és a panaszos kötelezését a jogegységi panasz eljárással összefüggésben felmerült költségeik megfizetésére. Álláspontjuk szerint a panaszos a Bszi. 41/B. § (1) bekezdése körében egyetlen olyan „határozatot” jelölt meg [1/2012. (VI. 21.) PK vélemény], amelyre hivatkozás történt a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmében is, ugyanakkor ez nem tekinthető a Kúria 2012. január 1. után hozott és a BHGY-ban közzétett határozatának, így a panaszos e hivatkozásai figyelmen kívül hagyandók. A Bszi. 41/B. § (2) bekezdése alapján előterjesztett jogegységi panasz vonatkozásában utaltak rá, hogy a felülvizsgálatot megtagadó végzés esetén fogalmilag nem merülhet(ne) fel a Kúria közzétett határozatától való esetleges eltérés az alsóbb fokú bíróságok részéről, erre tekintettel a Bszi. 41/B. § (2) bekezdésére hivatkozással előterjesztett panasz megalapozatlan. Nem tartották indokoltnak, hogy a Jogegységi Panasz Tanács előzetes döntéshozatali indítványt terjesszen elő a panaszos által feltett kérdésekben.

[32] A II-III. rendű alperesek bejelentették továbbá, hogy az I. rendű alperes átalakulás (beolvadás) eredményeként jogutóddal megszűnt 2021. augusztus 31-én. Erre tekintettel a Jogegységi Panasz Tanács a Jpe.II.60.020/2021/17. számú végzésével megállapította, hogy a jogegységi panasz eljárás 2021. augusztus 31. napján félbeszakadt az I. rendű alperes megszűnése miatt az I. rendű alperes jogutódjának perbevonásáig, illetve perbelépéséig. A panaszos 2023. március 27-én az I. rendű alperes jogutódjának perbevonása iránti kérelmet terjesztett elő, kérte, hogy a Kúria engedélyezze az I. rendű alperes neve mint a korábbi I. rendű alperes jogutódjának a perbevonását, és állapítsa meg a jogegységi panasz eljárás folytatását. A Kúria a Jpe.II.60.018/2023/4. számú végzésével az I. rendű alperes jogutódjának a perbevonását a Pp. 48. § (4) bekezdése alapján engedélyezte, miután az a Pp. rendelkezéseinek (Pp. 47-48. §) megfelel, egyúttal elrendelte a jogegységi panasz eljárás folytatását.

[33] Az I. rendű alperes jogutódja a jogegységi panaszra tett nyilatkozatában a II-III. rendű alperesek nyilatkozatában foglaltakkal egybehangzóan foglalt állást. Hangsúlyozta továbbá, hogy a panaszban előadottak nem felelnek meg a Kúria Bszi. 41/C. § (3) bekezdésével kapcsolatban kialakult joggyakorlatának, amely szerint a jogegységi panaszban hivatkozott határozatokat részleteiben be kell mutatni, valamint meg kell jelölni azokat támadott határozat tényállási elemeivel azonosnak ítélt meg.

[34] A IV-VII. rendű alperesek elsődlegesen a Bszi. 41/B. § (1) bekezdésre alapított jogegységi panasz tekintetében a Bszi. 41/C. § (6) bekezdés e)-f) pontjai és a 41/C. § (10) bekezdés a) pontja alapján a jogegységi panasz eljárás megszüntetését, illetve a Bszi. 41/B. § (2) bekezdésére alapított jogegységi panasz elutasítását kérték. Másodlagosan mind a Bszi. 41/B. § (1) bekezdésére, mind a (2) bekezdésére alapított jogegységi panasz elutasítását kérték.

Kérték továbbá a panaszos perköltségben való marasztalását. Álláspontjuk szerint a panaszos a jogegységi panasz eljárás kereteit túllépi, mivel jogegységi panasz intézményét egyrésztől a másodfokú és a kúriai döntés érdemi – nem a jogegység szempontja szerinti – helyességének felülvizsgálatára, azaz tulajdonképpen egy további jogorvoslatra, másrésztől pedig a saját mulasztásainak orvosolására kívánja felhasználni. Hivatkoztak arra, hogy a panaszos ténylegesen a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérést nem jelölt meg, illetve ilyen valós eltérést nem mutatott be, holott a jogegységi panasz eljárásnak ilyen eltérés esetén van csak helye. Hivatkoztak arra is, hogy a Bszi. 41/B. § (2) bekezdése alapján előterjesztett panasz tekintetében olyan – a felülvizsgálat engedélyezése kapcsán felmerült (eljárásjogi) – jogkérdések tekintetében állítja a panaszos a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérést, amelyekben az alsóbb fokú bíróságok nem vizsgálódhattak. Mivel a panasz ebben a részében nem felel meg a Bszi. 41/B. § (2) bekezdésében foglalt törvényi feltételeknek, így az nem bírálható el. Egyebekben a Bszi. 41/B. § (2) bekezdésére alapított panaszt érdemben sem tartották megalapozottnak.

[35] A VIII. rendű alperes a jogegységi panasz elutasítását és a panaszos perköltség viselésére kötelezését kérte. Álláspontja szerint a felülvizsgálatot megtagadó végzéssel szemben a Bszi. 41/B. § (2) bekezdése alapján nem terjeszthető elő jogegységi panasz, mivel az alsóbb fokú bíróság eljárására nem is kerülhetett sor, így a jogegységi panasz előterjesztésének egy törvényi előfeltétele hiányzik. A panaszt érdemét tekintve is megalapozatlannak tartotta, arra hivatkozott, hogy a panaszos a támadott és a hivatkozott határozatok összevetését elmulasztotta. Nem tartotta indokoltnak, hogy a Jogegységi Panasz Tanács előzetes döntéshozatali indítványt terjesszen elő a panaszos által feltett kérdésekben. A Bszi. 41/B. § (1) bekezdése alapján előterjesztett panasz vonatkozásában elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a felülvizsgálatot megtagadó végzés nem támadható az (1) bekezdés alapján jogegységi panasszal, egyebekben a panaszt megalapozatlannak találta, mivel a panaszosnak nincs olyan figyelembe vehető hivatkozása, amely a jogkérdésben való eltérés megállapítására alapot adhatna.

[36] A IX-XII. rendű alperesek az eljárás hivatalbóli megszüntetését kérték. A Bszi. 41/B. § (1) bekezdése alapján előterjesztett panasz tekintetében arra hivatkoztak, hogy azt a felperes nem a Kúria 2012. január 1. után hozott és a BHGY-ban közzétett határozatától való eltérésre hivatkozással nyújtották be. A Bszi. 41/B. § (2) bekezdése alapján előterjesztett jogegységi panasz vonatkozásában arra hivatkoztak, hogy a panaszos által megjelölt Gfv.30.438/2020/3. számú végzés nem szerepel a BHGY-ban, illetve a támadott határozat és a hivatkozott határozatok között nincsen ügyszabványosság.

[37] A XIII-XV. rendű alperesek a Bszi. 41/B. § (2) bekezdés alapján előterjesztett jogegységi panaszt megalapozatlannak tartották, arra hivatkoztak, hogy a panaszos az eljárásjogi kérdésben előterjesztett jogegységi panaszában a támadott és a hivatkozott határozatok kellő mértékű összevetését nem végezte el. Kiemelték: a jogegységi panasz nem használható arra, hogy a Jogegységi Panasz Tanács a Kúria mérlegelését felülmérlegelje. Utaltak arra, hogy a támadott határozat fogalmilag nem tartalmazhat semmilyen döntést arra nézve, hogy a döntés meghozatalakor még be nem nyújtott felperesi beadványt miért nem vette figyelembe, így e tekintetben fogalmilag kizárt az eltérés. Hangsúlyozták, hogy a felperes a Pp. 409. § (2) bekezdése szerinti felülvizsgálat engedélyezési okra a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben nem hivatkozott, így fogalmilag kizárt az is, hogy a támadott határozat e tekintetben ellentétes lenne a Kúria más határozatával. Nyilatkozatuk szerint a felülvizsgálatot megtagadó végzés a Bszi. 41/B. § (1) bekezdése alapján sem támadható jogegységi panasszal,

és az egyébként érdemben sem megalapozott. Nem tartották indokoltnak, hogy a Jogegységi Panasz Tanács előzetes döntéshozatali indítványt terjesszen elő a panaszos által feltett kérdésekben.

A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsának döntése és annak jogi indokai

[38] A jogegységi panasz alapos.

[39] A Jogegységi Panasz Tanácsnak – a Bszi. szabályainak módosulása folytán – elsőként abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a felülvizsgálatot megtagadó végzéssel szemben van-e helye jogegységi panasznak. A Kúria (a Bszi. akkor hatályos szabályai alapján) a Jpe.I.60.005/2020/3. számú határozatában azt egyértelművé tette, hogy bár a felülvizsgálat engedélyezését megtagadó végzés nem az ügy érdemében meghozott jogerős ítélet vagy az ügy érdemében hozott jogerős végzés, ellene a törvény kifejezett rendelkezése folytán jogegységi panasz van helye {Jpe.I.60.005/2020/3. [14]}. A Bszi. módosítása folytán ma már kifejezett törvényi rendelkezés nem utal a felülvizsgálat engedélyezését megtagadó végzés elleni jogegységi panaszra, azonban a Bszi. – az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló, 2020. évi CLXV. törvény 43. §-a által beiktatott, 2021. január 1. napjától hatályos – 41/D. § (2) bekezdéséből észszerű kétség nélkül az a következtetés vonható le, hogy a Bszi. jelenleg hatályos szabályai szerint is helye van a felülvizsgálat engedélyezését megtagadó végzés elleni jogegységi panasznak. Ilyen esetekben viszont a jogegységi panasz eljárás a tárgyát tekintve annak vizsgálatára korlátozódik, hogy a Kúria a felülvizsgálat engedélyezésének megtagadása során valamely jogkérdésben eltért-e a Kúria közzétett határozatától. A jogegységi panasz nem a másodfokú bíróság jogerős határozata, hanem a Kúria határozata ellen van helye. Ebből következően a jogegységi panasz eljárásban azt kell vizsgálni, hogy a Kúria a támadott határozatában eltért-e a panaszos által hivatkozott közzétett kúriai határozattól, ideértve az engedélyezésre vonatkozó szabályok eltérő alkalmazását is {Jpe.I.60.005/2020/3. [15]}. Értelemszerű az is, hogy a jogegységi panasz Bszi. szerinti feltételeinek fennállását ilyen esetekre megfelelően kell alkalmazni. A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa arra is rámutatott már, hogy „nyilvánvalóan eltérően kell vizsgálni az ügyazonosság fennállásának feltételeit eljárásjogi kérdések esetén, figyelemmel arra, hogy előfordulhat, hogy ugyanazon eljárásjogi rendelkezéseket eltérő ténybeli és anyagi jogi alapon elbírálandó ügyekben kell azonosan alkalmazni.” {Jpe.II.60.027/2021/8. [27]}.

[40] A felperes a jogegységi panaszt részben a Bszi. 41/B. § (1) bekezdése, részben a Bszi. 41/B. § (2) bekezdése alapján terjesztette elő.

[41] A Bszi. 41/B. § (1) bekezdése alapján előterjesztett jogegységi panasz tekintetében a Kúria a következőkre mutat rá. A Bszi.-nek a jogegységi panasz benyújtásakor hatályos 41/B. § (1) bekezdés b) pontja szerint jogegységi panasz van helye a Kúriának a felülvizsgálatot a polgári perrendtartásról szóló törvény alapján megtagadó határozata ellen, feltéve, hogy a felülvizsgálati kérelemben a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkoztak. A felperes a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmében ehhez az engedélyezési okhoz kapcsolódóan a Legfelsőbb Bíróság BH 2005.104., valamint EBH 2004.1120. számon megjelölt határozatát, a PK 51. számú állásfoglalását, valamint az 1/2012. (VI. 21.) PK vélemény 11. pontját jelölte meg.

[42] A Pp. 346. § (5) bekezdésére, illetve a Bszi. 2020. április 1-jétől hatályos 32. § (1) bekezdés b) pontjára figyelemmel az állapítható meg, hogy a „Kúria közzétett határozata” alatt a BHGY-ban közzétett, 2012. január 1-je után meghozott határozatokat kell érteni.

[43] A Jogegységi Panasz Tanács a panaszos által hivatkozott határozatokkal összefüggésben rámutat arra, hogy a kollégiumi vélemény és a kollégiumi állásfoglalás nem minősül a Kúria közzétett határozatának, önmagában a BH-ra, illetve az elvi bírósági határozatra (EBH-ra) való hivatkozás pedig az eltéréssel érintett határozatok körében nem fogadható el (Jpe.II.60.040/2023/8.). A teljesség kedvéért utal a Jogegységi Panasz Tanács arra is, hogy a BH 2005.104., valamint EBH 2004.1120. számon megjelent eseti döntések alapjául szolgáló Pfv.22.097/2002/4. számú ítéletet a Legfelsőbb Bíróság hozta 2012. január 1-jét megelőzően (2004. szeptember 22-én). Mindebből az következik, hogy a panaszosnak az adott esetben nincs olyan figyelembe vehető hivatkozása, amely a Bszi. 41/B. § (1) bekezdése körében a jogkérdésben való eltérés vizsgálatára és megállapítására alapot adhatna.

[44] Mindezekre tekintettel a Bszi. 41/B. § (1) bekezdésére alapított jogegységi panasz érdemben nem vizsgálható.

[45] A Bszi. 41/B. § (2) bekezdése alapján előterjesztett jogegységi panasz körében a Kúria elsőként arra mutat rá, hogy a felperes felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmét az alábbiak miatt nem egészíthette ki a 2021. május 26-án kelt beadványával. Habár a jogegységi panaszában a felperes azt állította, hogy e beadványát már 2021. május 26-án előterjesztette, azonban ennek a beadványnak az elektronikus úrlapon szereplő ügyvédi dátumozása 2021. június 1-jei, és a beadványt a Kúria előtt elektronikusan csak ezen a napon terjesztették elő. Megállapítható tehát, hogy a felperes a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmének „kiegészítését” csak a Kúria felülvizsgálat engedélyezését megtagadó határozatának meghozatalát (2021. május 27.) követően terjesztette elő, így annak figyelembevételre fogalmilag kizárt.

[46] A fentiekén túlmenően – a jogegységi panaszban írtakkal szemben – a Pp. 410. § (1) és (3) bekezdésének együttes tartalmából is az következik, hogy a jogegységi panaszban hivatkozott „kiegészítés” lehetősége csak a felülvizsgálat engedélyezésére nyitva álló törvényi határidőn belül lehetséges, ami a felperes esetében 2021. február 8-án (a felülvizsgálati kérelem és felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem előterjesztésének napján) lejárt. A Pp. 410. § (3) bekezdésének utaló szabálya nemcsak a felülvizsgálati kérelem visszautasítására vonatkozó szabályokat rendeli alkalmazni, hanem az engedélyezés iránti kérelmet előzetesen meg kell vizsgálni abból a szempontból is, hogy az megfelel-e az előírt alaki és tartalmi feltételeknek. Ebbe a körbe beletartozik annak vizsgálata is, hogy a kérelem nem késett-e el.

[47] Ez az értelmezés következik az utalószabállyal alkalmazni rendelt, a felülvizsgálati kérelem visszautasítására vonatkozó Pp. 415. § (1) bekezdés f) pontjából is, amely a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem visszautasítását teszi lehetővé akkor, ha a kérelem nem felel meg a törvény által meghatározott követelményeknek, és az ennek megfelelő kiegészítése a kérelem benyújtására biztosított törvényes határidőn belül nem történt meg. Ebből *a contrario* okszerűen következik, hogy a kérelem törvény által meghatározott követelményeknek megfelelő kiegészítését a Pp. csak a kérelem benyújtására biztosított törvényes határidőn belül teszi lehetővé.

[48] A Pp. 147. § (2) bekezdése értelmében törvényben megállapított határidőt csak törvényben meghatározott esetben lehet meghosszabbítani. Miután a felülvizsgálat engedélyezésére nyitva álló határidőt a Pp. 410. § (1) bekezdése határozza meg, e törvényi határidő meghosszabbításáról pedig sem a felülvizsgálat, sem a felülvizsgálat engedélyezése körében nem tartalmaz rendelkezést, így ebből is az következik, hogy a negyvenöt napban meghatározott törvényi határidőn belül van csak lehetőség a felülvizsgálat engedélyezése körében a felülvizsgálati kérelemmel egyidejűleg előterjesztett engedélyezés iránti kérelmet kiegészíteni. Minden későbbi „kiegészítés” elkésett, amit érdemben nem lehet vizsgálni.

[49] Erre figyelemmel a jogegységi panaszban azok a hivatkozások (1.3. és 1.4. pontok), amelyek a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem kiegészítésben megjelölt jogalaphoz kapcsolódnak érdemben nem voltak vizsgálhatók.

[50] A Bszi. 41/B. § (2) bekezdése alapján előterjesztett – és a kiegészítéssel nem érintett – jogegységi panasz alapján a következőket szükséges értékelni. E jogszabályhelyre alapított jogegységi panasz akkor van helye, ha a Kúria ítélező tanácsa jogkérdésben – jogegységi eljárás kezdeményezése nélkül – úgy tért el a Kúria közzétett határozatától, hogy az adott eltérésre az alsóbbfokú bíróságok határozatában nem került sor.

[51] A panaszos megjelölte, hogy a Kúria felülvizsgálatot megtagadó végzése jogkérdésben eltér a Kúria Pfv.20.044/2021/2., Pfv.20.616/2020/6., Gfv.30.388/2020/5., Gfv.30.438/2020/3., Gfv.30.327/2020/5., Gfv.30.167/2020/5., Gfv.30.437/2020/2., Gfv.30.098/2015/7. és Gfv.30.360/2014/7. számú határozataitól, továbbá a Kúria 1/2012. (VI. 21.) PK véleményétől, ez utóbbin alapuló bírói gyakorlattól.

[52] A Kúria 1/2012. (VI. 21.) PK véleményétől jogkérdésben való eltérésre való hivatkozás a [43] pontban kifejtettek szerint érdemben nem volt vizsgálható.

[53] A Gfv.30.098/2015/7. és Gfv.30.360/2014/7. számú határozatokat a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) hatálya alatt hozták. A régi Pp. egyáltalán nem ismerte a felülvizsgálat engedélyezését mint jogintézményt, így a hivatkozott ítéletekben értelemszerűen fogalmilag nem merülhetett fel a felülvizsgálat engedélyezésével kapcsolatos jogkérdés.

[54] A közzétett további kúriai határozatokra történő hivatkozásokkal kapcsolatosan megállapítható, hogy az azokban – a felülvizsgálat engedélyezésének eljárásjogi feltétele tekintetében – adott jogértelmezés összevethető a perbeli, sajátos versenyjogi károkozással összefüggő igény tekintetében felmerülő jogértelmezési kérdésekkel. A jogegységi panaszban megjelölt Gfv.30.388/2020/5. [11], Gfv.30.438/2020/3. [13] és Gfv.30.327/2020/5. [12] határozatok által adott jogértelmezés közös eredője az, hogy társadalmi jelentősége lehet minden olyan jogkérdésnek, amely a jogalanyok széles körét érinti, és a jogsértő gyakorlat fenntartása másokat is a jogsértő gyakorlat folytatására ösztönözhet. A felvetett jogkérdés társadalmi jelentőségét definiáló Pfv.20.044/2021/2. [11] határozat szerint e fogalom alatt azt kell érteni, hogy az adott ügy közvetlenül vagy közvetett módon a jogalanyok, a társadalom széles körét érinti.

[55] Azt a támadott határozatában a Kúria felülvizsgálati tanácsa sem vonta kétségbe, hogy az alperesek közötti határon átnyúló, éveken át zajló és az Európai Bizottság határozatában megállapított versenykorlátozó megállapodás magánjogi jogkövetkezményei európai szinten is jelentős társadalmi kérdést jelentenek. A Kúria más határozataiban azonban rámutatott arra, hogy egy ilyen helyzet megalapozza a felvetett jogkérdés megválaszolásának szükségességét {Kúria Gfv.30.167/2020/5. [10]}, ha az egyedi ügyön túlmutató, olyan jogértelmezési kérdésben kell állást foglalni, amellyel kapcsolatban a Kúria korábban még nem foglalt állást (Kúria Pfv.20.616/2020/6.).

[56] A versenyjogi jogsértésekkel okozott károk megtérítése tekintetében kiemelkedő jelentősége van annak is, hogy a tömegesen előforduló, a Bizottság ugyanazon az egy határozatán alapuló magánjogi igények hatékony érvényesítését a bíróságok jogértelmezési gyakorlata is elősegítse. Ez kitűnik az Európai Unió Bíróságának e jogterületen hozott, az igényérvényesítés feltételeire vonatkozó ítéleteiből (lásd ebben az értelemben: 2019. március 28-i Cogeco Communications ítélet, C-637/17, EU:C:2019:263, 50. pont) és az igényérvényesítés területén irányadó uniós jogelvekből (effektivitás és tényleges érvényesülés elve) is. Az Európai Unió Bíróságának új jogértelmezést tartalmazó határozata miatt indult eljárások tömegességéről a Kúriának tudomása volt, és ezt a későbbi ügyekben figyelembe is vette.

[57] A Jogegységi Panasz Tanács a fentiekre tekintettel a jogegységi panaszt alaposnak ítélte, ezért megállapította, hogy a felülvizsgálatot megtagadó határozat jogkérdésben indokolatlanul tért el a Kúria joggyakorlatától, és emiatt a Bszi. 41/D. § (2) bekezdése alapján a panasszal támadott határozatot hatályon kívül helyezte és a Kúriát a felülvizsgálati eljárás lefolytatására utasította.

Elvi tartalom

[58] Társadalmi jelentősége lehet minden olyan jogkérdésnek, amely a jogalanyok széles körét érinti. A folyamatban lévő hasonló perek nagy száma és az azokban a perbelivel azonos jogkérdés felmerülésének lehetősége megalapozza a felülvizsgálat engedélyezését, ha az egyedi ügyön túlmutató, olyan jogértelmezési kérdést kell megítélni, amellyel kapcsolatban a Kúria korábban még nem foglalt állást.

Záró rész

[59] A Bszi. 41/C. § (8) bekezdése értelmében, ha a Jogegységi Panasz Tanács indokoltnak tartja tárgyalás tartását, arra a panasz előterjesztőjét és a (7) bekezdésben meghatározott személyeket a polgári perrendtartásról szóló törvény szabályai szerint idézi. Jelen ügyben nem merült fel indok a tárgyalás tartására, ezért a jogegységi panaszt tárgyalás tartása nélkül bírálta el.

[60] A Jogegységi Panasz Tanács a jogegységi panasz elbírálásához nem látta szükségesnek, hogy a Bszi. 41/C. § (2) bekezdés j) pontja alapján alkalmazandó Pp. 126. § (1) bekezdés a) pontja alapján az Európai Unió Bíróságához előzetes döntéshozatali kérelemmel forduljon, ezért a kérelmet elutasította.

[61] A panaszos a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) alapján kérte kötelezni az alpereseket a

jogegységi panasz eljárásban a jogi képviselővel felmerült ügyvédi munkadíja megfizetésére, ezért a Jogegységi Panasz Tanács – az alapos jogegységi panaszra figyelemmel – a felperes jogi képviselővel felmerült költségét az IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és 4/A. § (1) bekezdése figyelembevételével állapította meg. A felülvizsgálati kérelem befogadásának megtagadásáról hozott végzés hatályon kívül helyezése miatt újra folyamatba került felülvizsgálati eljárásra tekintettel e költség viseléséről ebben az eljárásban a Kúria nem határozott.

[62] A Bszi. 41/D. § (4) bekezdése alapján, ha a Jogegységi Panasz Tanács megállapítja a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérést, a jogegységi panasz eljárásban megfizetett illetéket az állam viseli. A jogegységi panaszt benyújtó felperes ezért az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 80. § (1) bekezdés i) pontjára figyelemmel az illetékes adóhatóságtól az általa megfizetett illeték visszatérítését kérheti.

[63] A határozat ellen sem a Bszi., sem más jogszabály nem biztosít jogorvoslatot.

Budapest, 2024. június 24.

Dr. Varga Zs. András s.k. a tanács elnöke, Dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k. előadó bíró, Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. bíró, Dr. Farkas Katalin s.k. bíró, Dr. Kalas Tibor s.k. bíró, Dr. Gimesi Ágnes Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Gyarmathy Judit s.k. bíró, Dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin s.k. bíró, Dr. Márton Gizella s.k. bíró, Molnár Ferencné dr. s.k. bíró, Dr. Puskás Péter s.k. bíró, Salamonné dr. Piltz Judit s.k. bíró, Dr. Somogyi Gábor s.k. bíró, Dr. Suba Ildikó s.k. bíró, Dr. Stark Marianna s.k. bíró, Dr. Tóth Kincső s.k. bíró, Dr. Vitál-Eigner Beáta s.k. bíró

Dr. Farkas Katalin bíró többségi határozattól eltérő álláspontja

[64] Véleményem szerint a jogegységi panaszt el kellett volna utasítani a következők miatt:

[65] A meghozott határozat a Bszi. 41/B. § (2) bekezdése téves értelmezésén alapul.

[66] A Bszi. 41/B. § (2) bekezdése értelmében jogegységi panasznak van helye akkor is, ha a Kúria ítélkező tanácsa jogkérdésben – jogegységi eljárás kezdeményezése nélkül – úgy tér el a Kúria közzétett határozatától, hogy az adott eltérésre az alsóbb fokú bíróságok határozatában nem került sor.

[67] A (2) bekezdésben foglalt harmadik feltétel nem teljesülhet, mivel fogalmilag kizárt, hogy az alsóbb fokú bíróságoknál a felülvizsgálat engedélyezésének kérdése, azaz a Pp. 409. § alkalmazása felmerüljön. Ezen harmadik feltétel hiánya önmagában kizárja a Bszi. 41/B. § (2) bekezdésére alapított jogegységi panasz érdemi elbírálását.

[68] Az a Jogegységi Panasz Tanács ülésén felvetett az a gondolat sem fogadható el, hogy ezt az utolsó mondatrészt figyelmen kívül hagyja a Jogegységi Panasz Tanács a Bszi. 41/B. § (2) bekezdése alkalmazásánál. A Jogegységi Panasz Tanács nem válogathat önkényesen, hogy valamely mondatrészt azért nem alkalmaz, mert az nem tetszik neki vagy mert akkor nem lehetne valamely jelen ügghöz hasonló össze nem vethető határozatokra vonatkozó jogegységi panaszt érdemében elbírálni.

[69] Ezen túlmenően értelmezhetetlen a felülvizsgálatot engedélyező végzés összevetése az engedélyezést megtagadó határozattal tekintettel arra, hogy az engedélyező végzés esetében nincs indokolási kötelezettség, a fél a Pp. 409. § (2) bekezdés bármely pontjára vagy (3) bekezdésére vagy akár mindkettőre is kérheti a felülvizsgálat engedélyezését, a befogadó végzés pedig nem kell, hogy tartalmazza sem azt, hogy mely pontra alapítottan fogadta be a Kúria a felülvizsgálati kérelmet, azt pedig végképp nem – amennyiben tartalmazza is az engedélyező végzés legalább utalás szintjén azt, hogy mely pontra nézve fogadta be –, hogy milyen indokkal. Nem lehet figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy az egyes pontokon belül vagylagossági feltételeket is meghatározott a jogalkotó, amikor úgy rendelkezett, hogy: a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása [Pp. 409. § (2) bekezdés a) pont], a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége [Pp. 409. § (2) bekezdés b) pont] miatt indokolt a felülvizsgálat engedélyezése.

[70] A fentiek alapján sem egy befogadó végzés, sem egy érdemi döntés nem szolgálhat referenciahatározatként egy megtagadó végzéshez, mivel azok nem összehasonlíthatóak. Mindezek miatt a Pp. 409. § 2 bekezdés b) pontja alkalmazásával kapcsolatban felvetett jogkérdésben a referenciahatározatként hivatkozott ítélettől való indokolatlan eltérést nem lehetett volna megállapítani tekintettel arra, hogy az a támadott végzéssel nem vethető össze. Amennyiben ezt megengednénk, úgy rendes jogorvoslattá válna a jogegységi panasz eljárás.

[71] A Bszi. 41/D. § alapján sem lehet a 41/B. § (2) bekezdését kiterjesztően értelmezni, a két jogszabályhelyet csak együttesen lehet értelmezni és alkalmazni. A 41/D. § helyes értelme – véleményem szerint az –, hogy ha már a Jogegységi Panasz Tanács valamely megtagadó határozatot a Bszi. 41/B. § (1) vagy (2) bekezdései alapján vizsgálata tárgyává (tehette és) tette, akkor abban a körben milyen döntést hozhat. A Bszi. 41/D. §-ból nem lehet azt a következtetést levonni, hogy az alapján a 41/B. § (2) bekezdése kiterjesztő értelmezésére lehetőség van.

[72] Végezetül a Pp. 409. § (2) bekezdés b) pont második fordulátát, a „társadalmi jelentősége” feltételt sem lehet kiterjesztően értelmezni. A Kúria az 1/2021. (VII. 12.) PK vélemény 3. pontjában megállapítja, hogy a Kúria a felvetett jogkérdést társadalmi jelentőségére figyelemmel a felülvizsgálatot különösen akkor engedélyezi, ha a jogkérdés a jogalanyok széles körét érinti. A PK vélemény sem feltételezéseken alapul, nem jövőbeni esetlegesen nagyobb számban előforduló ügyekről beszél.

[73] Nem értek egyet a döntés elvi tartalmával sem, mivel – véleményem szerint – nem a perbelivel azonos jogkérdés felmerülésének a lehetősége, hanem maga a felmerülés alapozza meg a felülvizsgálat engedélyezését, az elvi tartalom szerinti megállapítás (időben is) kontrollálatlanul kiszélesíti a b) pont második fordulata szerinti befogadás lehetőség.

[74] Feltételezve, de nem megengedve, hogy az érdemi határozat és a megtagadó végzés összehasonlítható, a „lehetőség” mint az adott bírói tanács mérlegelési körébe tartozó kérdés még inkább összehasonlíthatatlanná tenné az érdemi határozatot a megtagadó határozattal tekintettel arra, hogy azt vizsgálni indokolási kötelezettség nélkül, hogy valamely bírói tanács milyen módon mérlegelt, amikor úgy döntött, hogy a felülvizsgálatot engedélyezi, nem lehet.

Budapest, 2024. június 24.

dr. Farkas Katalin s.k. bírónő

Dr. Magyarfalvi Katalin bírónő többségi határozattól eltérő álláspontja

[75] Nem értek egyet a döntéssel, álláspontom szerint a jogegységi panaszt el kellett volna utasítani, mert a támadott, felülvizsgálat engedélyezését a Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontja alapján megtagadó végzéssel szemben jogegységi panasznak nem csak a Bszi. 41/B. § (1) bekezdése, hanem a 41/B. § (2) bekezdése alapján sem volt helye.

[76] A Bszi. 41/B. § (2) bekezdése szerint jogegységi panasznak van helye akkor is, ha a Kúria ítélkező tanácsa jogkérdésben – jogegységi eljárás kezdeményezése nélkül – úgy tér el a Kúria közzétett határozatától, hogy az adott eltérésre az alsóbbfokú bíróságok határozatában nem került sor. A jelen ügyben a Jogegységi Panasz Tanács azt vizsgálta, hogy a Kúria ítélkező tanácsa a támadott végzésben jogkérdésben [a Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontja konkrét ügyben való alkalmazása, a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége megítélésében] eltért-e a Kúria felperes által megjelölt, közzétett határozataitól, azt viszont nem vizsgálta, hogy úgy tért-e el, hogy arra az alsóbbfokú bíróságok határozatában sor került-e. Ennek a feltételnek a vizsgálatára azért nem kerül(het) sor, mert az a hatályos szabályozás alapján nem lehetséges, fogalmilag kizárt: az alsóbbfokú bíróságok felülvizsgálati kérelemmel támadható határozataikban a felülvizsgálat engedélyezési feltételeiről, a Pp. 409. § (2) bekezdés b) pont értelmezéséről, alkalmazásáról nyilvánvalóan nem foglalkozhatnak, nem is foglalnak állást.

[77] A felperes által felvetett jogkérdés álláspontom szerint nem képezhetette volna jogegységi vizsgálat tárgyát azért sem, mert a Bszi. 41/B. § (2) bekezdése a Kúria közzétett határozatától való eltérés esetén teszi lehetővé (a fenti további feltételekkel) a jogegységi panaszt. Közzétételi kötelezettség alá nem eső határozatok, így a Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontja alapján felülvizsgálatot engedélyező végzések nem szolgálhatnak összehasonlítási alapul; ezt (az eltérés vizsgálhatóságát, a határozatok összevethetőségét) egyébként álláspontom szerint kizárja és cáfolja az is, hogy a felülvizsgálatot engedélyező végzést a jelenleg hatályos szabályozás szerint nem kell megindokolni, indokolni a megtagadásról hozott végzést kell [Pp. 411. § (2) bekezdés].

[78] Részben hasonló, az indokolási kötelezettség jelenlegi szabályozásával kapcsolatos okok miatt kétséges számomra, hogy a felülvizsgálatot a Pp. 409. § (2) bekezdés b) pont alkalmazásával megtagadó végzések a Kúria közzéteendő határozataival, vagyis az ügy érdemében hozott határozatokkal (jelen ügyben a Kúria ítéletével), vagy hatályon kívül helyező végzésekkel összevethetők lennének. A felülvizsgálat engedélyezéséhez a törvényhozó – a fent írtak szerint – nem fűzött indokolási kötelezettséget, a Pp.-nek a jogintézményt szabályozó XXIX. fejezetében foglalt rendelkezéseiből és az ítélet, végzés tartalmi elemeit meghatározó, az indokolási kötelezettséget is szabályozó rendelkezéseiből [Pp. 346. § (1)-(7) bekezdés, 349. § (1)-(4) bekezdés] szintén nem következik, hogy a Kúriának az engedélyezés tárgyában hozott

döntéséről a határozataiban számot kell adnia. A bírósági eljárásokat szabályozó normák kőgensenek, azoknak a bírói rendelkezéseknek, döntéseknek a körét, amelyekhez indokolási kötelezettség „társul”, minden esetben a törvényhozó határozza meg, ez bírói mérlegeléstől nem függhet; ellenkező esetben sérülne a jogegyenlőség követelménye. Erre tekintettel is állítom tehát, hogy a felülvizsgálatot a Pp. tárgyban rendelkezése alkalmazásával megtagadó végzések vizsgálata alapjául referenciahatározatként nem szolgálhatnak olyan közzétett kúriai határozatok, amelyekben a befogadás indokai nem szerepel(het)nek.

[79] A fentiek alapján a Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontja alkalmazásával kapcsolatban felvetett jogkérdésben a Gfv.30.167/2020/5. számú ítélettől való indokolatlan eltérést nem lehetett volna megállapítani, mert az a támadott végzessel nem vethető össze. Nem osztom a többségi határozat [39] bekezdésében foglalt okfejtést, a felülvizsgálatot megtagadó végzések esetében a Bszi. 41/B. § (2) bekezdése megfelelő alkalmazása nem jelentheti azt, hogy a rendelkezés utolsó fordulatát figyelmen kívül kell hagyni. Vitatom azt is, hogy a Jogegységi Panasz Tanács által korábban az ügyazonosságnak az eljárásjogi kérdések felmerülése esetén történő vizsgálatára, annak eltéréseire mondtak a jelen ügyben irányadóak lennének és alapot adhatnának a támadott végzés vizsgálatára.

[80] A határozat [45]-[49] bekezdéseiben a felperesnek a Kúria ítélkező tanácsa eljárási szabályszegéseivel kapcsolatos olyan kifogásai kerültek elbírálásra, amelyek álláspontom szerint a jogegységi panasz hatáskörön kívül esnek. Ebben a körben lényegében egy egyszerű jogszerűségi (felül)vizsgálatot végeztünk, amelyre a Bszi., a Pp. vagy más jogszabály sem ad lehetőséget.

[81] Végül nem értek egyet az indokolatlan eltérés megállapítása, emiatt a támadott végzés hatályon kívül helyezése és új eljárásra utasítása alapjául szolgáló, mostantól minden kétséget kizáróan követendő azon értelmezéssel, hogy nagyszámú folyamatban lévő perekben a jogalanyok széles körét érintő azonos jogkérdések felmerülésének már a lehetősége is megalapozná a felülvizsgálat engedélyezését. Ez az értelmezés a Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontja alkalmazási körét rendkívüli mértékben kitérít, a nagyobb számú azonos vagy hasonló tárgyú perekben azonos jogkérdések potenciális felmerülése, ennek a felülvizsgálatot kérő fél általi állítása – álláspontom szerint – nem elegendő a felülvizsgálat engedélyezéséhez.

Budapest, 2024. június 24.

dr. Magyarfalvi Katalin s.k. bíró

Dr. Márton Gizella bíró többségi határozattól eltérő álláspontja

[82] A Jpe.II.60.018/2023/13. számú határozat eltérést megállapító rendelkezésével és indokolásával – az alábbiak szerint – nem értek egyet, a jogegységi panaszt el kellett volna utasítani.

[83] A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa a Bszi. 41/B. § (2) bekezdésére hivatkozással előterjesztett panasz alapján jogkérdésben – azaz a „társadalmi jelentőség” mint a felülvizsgálat engedélyezésének eljárásjogi előfeltétele megítélésében – az eltérést megállapíthatónak találta.

[84] A Bszi. 41/B. § (2) bekezdése szerint jogegységi panasznak van helye akkor is, ha a Kúria ítélkező tanácsa jogkérdésben – jogegységi határozat kezdeményezése nélkül – úgy tér el a Kúria közzétett határozatától, hogy az adott eltérésre az alsóbb fokú bíróságok határozatában nem került sor.

[85] A panaszos a jogkérdést a „társadalmi jelentőség” megítélésében alkalmazott vizsgálati mércében jelölte meg és ebben a körben a felülvizsgálat engedélyezése során a társadalmi jelentőséget megállapító precedenshatározatokra (érdemi kúriai határozatokra) hivatkozott.

[86] A Bszi. 41/B. § (2) bekezdésében foglalt feltételrendszer alapján a felülvizsgálat engedélyezése során vizsgálandó „társadalmi jelentőség” kérdése az alsóbb fokú bíróságok előtt fel sem merülhet, ezért fogalmilag kizárt, hogy a Kúria közzétett határozatától való eltérés az alsóbbfokú bíróságok részéről bekövetkezhetne.

[87] A Bszi. 41/B. § (2) bekezdése konjunktív feltételrendszert fogalmaz meg, ebből, ha egy feltétel nem áll fenn, vagy nem értelmezhető, abban az esetben a Bszi. 41/B. § (2) bekezdésére alapított jogegységi panasz nem bírálható el érdemben (befogadására sem kerülhet sor, vagy befogadás esetén azt el kell utasítani).

[88] Mindebből következően olyan engedélyezést megtagadó határozat, amely a Pp. 409. § (2) bekezdés b) pont második fordulatán alapul, jogegységi panasszal nem támadható a Bszi. 41/B. § (2) bekezdésében foglalt feltétel teljesítése hiányában.

[89] Nem értek egyet a Jogegységi Panasz Tanács határozatában foglalt azzal a megállapítással {Jpe.II.60.018/2023/13. számú határozat [39] bekezdés}, hogy „Értelemszerű az is, hogy a jogegységi panasz Bszi. szerinti feltételeinek fennállását ilyen esetekre megfelelően kell alkalmazni”. A megfelelő alkalmazás nem jelentheti azt, hogy egy kógens jogszabályi feltételt nem veszünk figyelembe. A szabályozásból fakadóan lehetnek olyan engedélyezést megtagadó végzéstípusok, amelyek nem támadhatók jogegységi panasszal.

[90] Ennek jogalkotói indoka lehet az, hogy a Kúria ítélkező tanácsa a felülvizsgálat engedélyezésének vizsgálatánál a felülvizsgálati kérelemmel élő által, a „társadalmi jelentőség” körében felhozott, előadott indokokat, érveket mérlegelve dönt arról, hogy a jogkérdés „társadalmi jelentősége” miatt a felülvizsgálat engedélyezhető-e. Ennek jogegységi panasszal történő támadhatóságának elfogadása azzal jár, hogy a jogegységi panasz a Kúria ítélkező tanácsa végzése elleni rendes jogorvoslattá válik, a Kúria ítélkező tanácsa mérlegelését mérlegelné felül a Jogegységi Panasz Tanács. (A mérlegelés egyebekben nem más tanácsok döntéseiben tett megállapításokkal való összevetéssel, hanem az adott kúriai végzésben felhozott indokok felülmérlegelésével történhetne, ha erre jogszabály lehetőséget adna.) A „társadalmi jelentőség” megítélésére minden esetben egyedileg, az adott ügy tényállásától, az ügy körülményeitől függően, a felülvizsgálati kérelemmel élő fél által felhozott indokok, érvek mentén kerülhet sor. Ebből következően más tanács által hozott döntéssel nem vethető össze a „társadalmi jelentőség” kérdésének megítélése.

[91] A határozat álláspontom szerint az eltérés vizsgálatánál a precedenst, így a precedenshatározatot is tévesen azonosította. A panaszos az eltérés körében olyan kúriai

határozatokra hivatkozott, amelyek az ügy érdemében hozott döntések. Az engedélyezésről, azaz a társadalmi jelentőség alapján engedélyezett felülvizsgálatról a Pp. 411. § rendelkezései értelmében végzéssel határoz a Kúria, abban a végzésében fejt ki döntésének indokait (ebből ismerhető meg a társadalmi jelentőség kérdésében a Kúria álláspontja). Ez a végzés a BHGY-ban nem kerül közzétételre, mert nem érdemi döntés, ezért az nem lehet a jogegységi panaszban hivatkozható precedenshatározat a társadalmi jelentőség kérdésében.

[92] A határozatban precedensként hivatkozott határozatok az engedélyezés körében hozott külön végzésben kifejtettekre csak röviden utalnak, így ezek a megállapítások nem alkalmasak arra, hogy összevetés alapjául szolgáljanak.

Budapest, 2024. június 24.

dr. Márton Gizella s.k. bíró

Dr. Tóth Kincső bíró többségi határozattól eltérő álláspontja

[93] A többségi határozattal – a Bszi. 41/B. § (2) bekezdése alapján előterjesztett jogegységi panasz elbírálása körében – nem értek egyet, mert a döntést elsődlegesen tévesnek tartom a Bszi. 41/B. § (2) bekezdésének értelmezése tekintetében, másodlagosan – álláspontom szerint – a támadott döntés nem volt összevethető a referenciahatározatként jelölt Gfv.30.167/2020/5. számú döntéssel, sőt a referenciahatározatként jelölt döntés a társadalmi jelentőség körében nem minősült referenciadöntésnek, továbbá ellenzem, hogy a Kúria rendes jogorvoslatként kezelje a jogegységi panaszt és felülmérlegeljen egy kúriai döntést.

[94] A jogegységi panasz eljárás egy sui generis jogorvoslat és nem rendes jogorvoslat, így azt nem lehet fellebbezésként értelmezni és alkalmazni a felülvizsgálat engedélyezését megtagadó (vagy befogadást megtagadó) végzés ellen.

[95] A jogegységi panasz a jogegységi határozat alapján egyértelműen egy fellebbezési kérelem, amely felülmérlegelést vár az ügy „társadalmi jelentősége” egyedi megítélése miatt.

[96] Ha a Jogegységi Panasz Tanács érdemi döntése az, hogy az eljáró tanács rosszul értelmezte a társadalmi jelentőség fogalmát, akkor ezzel fellebbezést enged a jogorvoslattal nem támadható kúriai döntés ellen. Ez szembe megy az eddig kialakult jogértelmezési gyakorlattal.

[97] A Bszi. 41/B. § (2) bekezdése szerint három feltétele van a jogegységi panasz előterjeszhetőségének.

[98] „Jogkérdésben (1. feltétel) – jogegységi eljárás kezdeményezése nélkül – úgy tér el a Kúria közzétett határozatától (2. feltétel), hogy az adott eltérésre az alsóbbfokú bíróságok határozatában nem került sor (3. feltétel).”

[99] Jelen ügyben egyik feltétel sem teljesül.

[100] A társadalmi jelentőség nem lehet az a jogkérdés (1. feltétel), amire az alsóbb fokú bíróság határozata kitért volna. A felülvizsgálattal érintett polgári ügyben a versenyjogi jogsértés miatti magánjogi igény elévülési idejének értelmezése a Bszi. 41/B. § (1) és (2) bekezdése szerinti jogkérdés.

[101] A Pp. 411. § (3) bekezdés szerinti engedélyező döntés nem lehet referenciahatározat, mivel az a BHGY-ban nem kerül közzétételre. Az ügy érdemében hozott döntés szintén nem lehet referenciahatározat a társadalmi jelentőség mint jogkérdés körében, hiszen arról a Pp. 411. § (3) bekezdése alapján külön végzésben dönt a Kúria. Ennek megfelelően a Kúriának nincs olyan közzétett határozata, amelytől az engedélyezést megtagadó döntés – a társadalmi jelentőség körében – eltért volna, vagy el tudott volna térni, ezt a kérdést az alsóbb fokú bíróság nem is vizsgálhatta. (2. és 3. feltétel)

[102] Ez okból a jogegységi panaszt a Bszi. 41/B. § (2) bekezdése szerinti feltételek teljesülésének hiányában el kellett volna utasítani.

[103] A Pfv.20.263/2021/2. számú végzés a felülvizsgálat engedélyezését megtagadó döntés, amelyet a felülvizsgálatot engedélyező döntéssel lehetne összevetni az engedélyezési okok tekintetében, de ez utóbbi – bár a Pp. 411. § (3) bekezdése alapján önálló végzés – nem közzéteendő a BHGY-ban, így nem minősül referenciahatározatnak. A Gfv.30.167/2020/3. számú ítélet egy hatályában fenntartó ítélet, érdemi döntés, amely arra válaszol, hogy kötelező-e közbenső ítélet meghozatala devizaügyekben a jogalap vitatásakor a pergazdaságossági okokra figyelemmel. Ezen érdemi határozat [10] bekezdése egy tájékoztatást és nem elvi megállapítást (és/vagy indokolást) tartalmaz a társadalmi jelentőségen nyugvó engedélyezésről, mivel a Kúria eljáró tanács a 2. számú végzésben [a Pp. 411. § (3) bekezdése szerint] és nem ebben az érdemi döntésben döntött a felülvizsgálat engedélyezéséről. S olyan jogszabályi előírás sincs, amely miatt az érdemi döntésben kellene indokát adni a felülvizsgálat engedélyezésének.

[104] Jogszabályi előírás hiányában egy érdemi döntés az engedélyezési okok tekintetében nem minősülhet referenciahatározatnak egy felülvizsgálat engedélyezését megtagadó végzéssel szemben. {Itt fontos utalni arra a gyakorlatra, hogy közigazgatási perekben a befogadást megtagadó végzések ellen [Kp. 118. § (1) bekezdés b) pont körében] csak azért lehet érdemi döntésre hivatkozva jogegységi panasz eljárást kezdeményezni, mert ezekben az ügyekben azt állítja a panaszos, hogy perben felmerült (az ügy elbírálását befolyásoló eljárásjogi vagy anyagi jogi) jogkérdésben van eltérő kúriai gyakorlat és ezt nem észlelte a befogadás megtagadásakor az eljáró tanács, s ezzel az egységes jogértelmezés kötelezettsége ellen vétett. Sohasem a befogadás megtagadási okok értelmezése körében veti össze a Jogegységi Panasz Tanács a megtagadó végzést és az érdemi kúriai határozatot, hanem a perben felmerülő érdemi jogkérdés és jogegység tekintetében.}

[105] Emiatt téves a felülvizsgálat engedélyezését megtagadó döntéssel szemben erre az érdemi döntésre mint referenciahatározatra hivatkozni, s az összevetés eredményeként a panasznak helyt adni.

Budapest, 2024. június 25.

dr. Tóth Kincső s.k. bíró